

Hikâye (Tema - Konu - Çatışma - Dil ve Anlatım - Yapı)

1.

Bu görseli doğru biçimde hikâye eden metin aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Emrah dayımın düşününü dün gibi hatırlarım. Tüm köy bir araya gelmişti. Kadın erkek, genç yaşlı, çoluk çocuk herkes ayaktaydı ve sabaha kadar davul zurna eşliğinde eğlenmiştik.
- B) Asker uğurlaması vardı o gece. Duvarda büyük bir bayrak asılıydı. Teyzemin kızı bağlama, tanımadığım bir kadınsa tef çalıyordu. Çocuklar desen yaramazlık peşindeydiler. Kimisi oynuyor kimisi halıda yuvarlanıyordu.
- C) İlk kez o gün, beş altı yaşlarımda dikkatimi çekmişti ay yıldızlı bayrağımız. Nermin ablanın kınasıydı galiba. Anneler kına türküsüyle dönelerken ben hem onları taklit ediyor hem de onu görmeye çalışıyordum.
- D) Bizim oralarda âdettendir. Oğlan evinde “bayrak yemeği” hazırlanır, yemeğin hazırlanmasında neredeyse mahallenin tüm kadınları görev alır ve konu komşu, yediden yetmişe herkes bu yemeğe davetlidir.
- E) Bunca yıldır birçok düğüne katıldım. Meydandaki şu dört ufaklık kadar güzel ve uyumlu oynayanı görmedim. Ne yalan söyleyeyim onlara bakmaktan gelini, kınayı unuttuğum.

2.

- I. Hatırlıyorum da dedemin anlattığı masalların birinde deniz diye bir şey vardı. Su gibi bir şeymiş, karaların bittiği yerde başlarmış. Dünyanın ucuymuş.
- II. Bir kış günü akşamı. Odabaşı taraflarında bir polis karakolu. Birkaç ayak merdiveni çıkıp gece gündüz açık duran kapıdan girince, darca bir aralıkta bulunursunuz. İki yanda kapılar. Soldan birinci kapı, Komiser odasının kapısı. Yani benim kapım.
- III. O perşembe gününü sabahtan akşama kadar okuyarak geçirmiştim. Birkaç Avrupa magazini, sonra da o zaman gazetelerden birinin tefrika ettiği yerli bir roman bütün günümü doldurmuştu, diyerek başladı anlatmaya.
- IV. Artık ne kapıları kilitleyecek ne de anahtarları vazoya içine atacaktım. Kimseye yaranamadığıma göre ilkelerimden vazgeçecektim. Kahvaltıdan sonra bulaşıkları da yıkamayacaktım.
- V. Sani Bey orta boylu, ben tanıdığım zaman kır sakallı, geniş, atletik vücutlu, mavi gözlü bir adamdı. Bir zaman çarkçı yüzbaşılığı yapmıştı. Fakat gedikli miydi, mektepten mi yetişmişti? Bunu iyi bilmiyorum.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde diğerlerinden farklı bir anlatıcının bakış açısı vardır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

3.

- Allah Allah! Taş nasıl yanar acep?
- Çavuş, şaşkınlığını anlamıştı.
- Ne o, dedi. Kömür görmedin mi hiç?
- İlk defa görüyom çavuşum, nasıl yanar bu?
- Yanar, öyle yanar ki pelit odununun beş katı sıcaklık verir.
- Vay canına! Nereden çıkar bu taşlar?
- Bizde yoktur. Uzaklardan gelir.
- Abov! Nasıl gelir?
- Gemiyle getirirler. Çok da pahalı ha. Avuç dolusu para yer bu kara oğlan.
- Niye odun yakmıyoz?
- Odunla yürür mü ulen koca gemi? Sizin evin ocağı mı sandındı?

Bu parçanın üslup özellikleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Diyalog tekniğinden yararlanılmıştır.
- B) Ağız özelliklerine yer verilmiştir.
- C) Kişileştirme vardır.
- D) Anlatım hâkim bakış açısıyla yapılmıştır.
- E) Betimleyici anlatıma başvurulmuştur.

Hikâye (Tema - Konu - Çatışma - Dil ve Anlatım - Yapı)

4. İstanbul'u ilk gördüğünde bütün Anadolu çocukları gibi şaşırıp kaldı. Orman gibi minareler, dağ tepesi gibi kubbeler, kat kat yapılar ve bunca insan. Yakında bu şehir denize batar diye düşündü. Öyle ya bunca ağırlığı ufacık kara parçası nasıl çeker? Ne yana baksan deniz. Hele Sarayburnu'nda öyle yüksek yapılar, öyle kalın duvarlar var ki bayağı korktu. "Bunları yapan ustalar denizi hiç düşünmemişler." dedi Mehmet kendi kendine. "Hep buraya yapacağınıza biraz da bizim oralara yapsanıza hey ustalar!"

Bu metinde aşağıdaki yapı unsurlarından hangisi belirgin değildir?

- A) Mekân B) Zaman C) Kişi
D) Olay/Durum E) Anlatıcı

5. Yine birlikte oynuyor, okuldan eve birlikte dönüyorduk. Bir gün hava çok sıcaktı. Büyük Hoca, bize yarım günlük tatil verdi. Tıpkı perşembe günü gibi... Mıstık'la sokağın tozları içinde yavaş yavaş yürüyorduk. Ben terimi silemediğim için yüzüm sırılsıklamdı. Büyük, geniş bir yoldan geçiyorduk. Kenarda yığılmış bir duvarın temelleri vardı. Birdenbire karşıdan iri, kara bir köpek çıktı. Koşarak geliyordu. Arkasından birkaç adam, kalın sopalarla kovalıyorlardı. Bize, "Kaçınız, kaçınız, ısıracak!" diye bağırdılar. Korktuk, şaşırдық. Öyle kaldık. Önce ben biraz kendimi toplayarak "Aman, kaçalım!" dedim. Gözleri ateş gibi parlayan köpek bize yetişmişti. O zaman Mıstık "Sen arkama saklan!" diye haykırdı.

Bu parçada aşağıdaki anlatım biçimlerinden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Mizahi B) Betimleyici C) Açıklayıcı
D) Öyküleyici E) Destansı

6. Yıllardır bu tozlu, örümcekle karanlığa çıkmamıştı. Işığı gören bazı böcekler kaçıştılar. Korktu, çıkmasa mıydı acaba? Fakat yararlı olacağını düşünmek kuvvetlendirdi onu. Gerçekten yardım etmek miydi bu? Acele etmeliydi öyleyse. Feneri yakın bir yere tuttu. Annesiyle babasının resimleri. Aralarında eski bir ayakkabı torbası, kırık birkaç lamba. Ne kadar da sevmişlerdi birbirlerini? Torbayı karıştırdı ve nihayet aradığını buldu: Mezuniyette giydiği o kırmızı elbise. Nişanda ne giyeceğine karar veremeyen kızı bunu beğenir miydi?

Bu metinde aşağıdaki çatışma türlerinden hangisi vardır?

- A) İnsan ile insan B) İnsan ile toplum
C) İnsan ile kendisi D) İnsan ile doğa
E) İnsan ile teknoloji

7.

Tema	Kahraman sayısı	Mekân	Zaman	Bakış açısı
Dostluk	İki	Park	Sabah	Kahraman anlatıcı

Aşağıdaki parçalardan hangisi bu bilgilerin tamamıyla örtüşmektedir?

- A) Saat, on biri bir saat geçmişti ve ben hâlâ parkta Samim'i beklemekteydim. Arkadaşım iyidir, hoştur, dürüsttür, gerçek bir dosttur ancak bu huyu yok mu? Bir türlü değiştiremedi. Geçenlerde galiba Mahmut demişti: "Kusursuz dost arayan dostsuz kalır."
- B) "Âlem çiçek olsa arı ben olsam / Dost dilinden tatlı bal bulamadım" sözünün anlamını bir kere daha kavradı Süleyman. Sabah bir telefon gelmişti ve acilen eve gitmesi gerekiyordu fakat yerine bakacak birini bulmalıydı. Tam o anda imdadına isminin anlamını doğrularcasına İmdat yetişecekti.
- C) Bir cuma sabahıydı ve ben tüm geceyi hastanede geçirmiştim. Sınıf arkadaşım Bünyamin besin zehirlenmesi yaşamış, bunu fark eder etmez de ilk iş beni aramıştı. Zaten dostluk da bunu gerektirirdi. Neyse ki tehlikeyi atlattı.
- D) "Buraya park edilmez." yazısını görememişim. O gün de sabahtan yapılacak bir sürü iş var. Bir dostumu ziyaret edeceğim, alışveriş yapacağım, çocuğu okuldan alacağım. Manavdan çıktığımda arabanın yerinde yeller estiğini görünce elimdeki öteberiyi yere bırakmışım. Sonrası bir dizi evrak işi.
- E) Dostluk illa yan yana olmak değildir. Asıl olan can cana olabilmektir azizim. İnsanların birbirine günaydın dediği şu dakikalarda sen gurbette şoförlük etmekte. Ben ise bir parkta göldeki kuşları seyretmekteyim. Ama gönüllerimiz bir, biz biriz.

8.

Bir ırmağın bu yakasında bir adam varmış. Karşı yakasında da başka bir adam. Irmak, geçilmesi zor bir ırmakmış. Bu yakadaki karşı yakadakine seslenmiş: "Hey, karşıya nasıl geçebilirim?" Karşı yakadaki adam hayretle cevap vermiş: "Ne lüzum var, sen zaten karşıdasın."

Bu parçanın iletisi aşağıdaki sözlerden hangisidir?

- A) Nasihat istersen tembele iş buyur.
- B) Akıllar gelin olmuş, herkes kendininkini beğenmiş.
- C) Kardeşinin salını karşıya geçirmeye yardım et, göreceksin ki sen de karşıdasın.
- D) Bencillik insanın istediği gibi yaşaması değil başkalarına da kendisi gibi yaşamayı önermesidir.
- E) Her doğrunun iki yüzü vardır; birini kabullenmeden önce, iki taraftan da bakmak her zaman daha iyidir.

